

Gaitas laika un distances parametri politraumu guvušiem pacientiem ar apakšējo ekstremitāšu traumu sekām

*Ruta Jakušonoka¹, Zane Pavāre², Andris Juntiņš¹,
Aleksejs Smolovs², Tatjana Anaņjeva²*

¹Rīgas Stradiņa universitāte, Ortopēdijas katedra, Latvija

²Nacionālais rehabilitācijas centrs "Vaivari",

Gaitas analīzes laboratorija, Latvija

Ievads. Politraumu guvušiem pacientiem ar apakšējo ekstremitāšu traumu sekām ir ilglaicīga atveseļšanās. Instrumentālā gaitas analīze (IGA) ir metode, kuras laikā tiek savākta kvantitatīva informācija par atsevišķu cilvēka ķermeņa segmentu kustībām gaitas laikā.

Gaitas laika un distances parametru noteikšana dod iespēju izvērtēt apakšējo ekstremitāšu funkcionālos traucējumus.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis bija analizēt gaitas laika un distances parametrus politraumu guvušiem pacientiem ar apakšējo ekstremitāšu traumu sekām.

Retrospektīvā materiāla analīze veikta 363 politraumu guvušiem pacientiem, kuri 2008.–2013. gadā ārstējušies Rīgas Austrumu klīniskajā universitātes slimnīcā, klīnikas "Gaiļezers", Traumatoloģijas un ortopēdijas nodaļā un Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcā. Tiem pacientiem, kuri atbilda pētījuma kritērijiem, veikta IGA. Gaitas laika un distances parametri salīdzināti ar 34 veselu brīvprātīgo (vidējais vecums 35,9 gadi) parametriem.

Rezultāti. Gaitas laika un distances parametri novērtēti 48 pacientiem: 31 sievietei un 17 vīriešiem. Pacientu vecums – 23–59 gadi, vidējais vecums – 39,7 gadi. Jaunās ievainojumu skalas punktu skaits – 17–48, vidējā vērtība – 26,7 punkti. Pacientiem 12–48 mēnešus (vidējā periodā) pēc politraumas veikta IGA. Nozīmīgas atšķirības konstatētas starp gaitas ātruma, soļa platumu un balsta fāzes laika parametriem politraumu guvušu pacientu grupā un kontroles grupā. Politraumu guvušiem pacientiem gaitas ātrums bija $0,86 \pm 0,27$ m/s, kontroles grupas brīvprātīgajiem – $1,21 \pm 0,15$ m/s, samazināts par 29 %, ($p = 0,000$). Soļa platums politraumu guvušiem pacientiem bija $0,12 \pm 0,04$ m, kontroles grupas brīvprātīgajiem – $0,09 \pm 0,02$ m, palielināts par 25 % ($p = 0,001$). Balsta fāzes laiks kreisajai kājai politraumu guvušiem pacientiem bija $63,94 \pm 4,33$ %, kontroles grupas brīvprātīgajiem – $61,59 \pm 1,65$ % ($p = 0,004$), palielināts par 2,4%; labajai kājai: politraumu guvušiem pacientiem – $65,50 \pm 4,89$ %, kontroles grupas brīvprātīgajiem – $61,97 \pm 1,35$ % ($p = 0,000$), palielināts par 3,5 %.

Secinājumi. Pacientiem vidējā periodā pēc politraumas ar apakšējo ekstremitāšu traumu sekām nozīmīgi izmainās gaitas laika un distances parametri, tāpēc laikus jāveic atbilstoši rehabilitācijas pasākumi.